EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION

Bryssel den 09.11.2005
KOM(2005) 357 slutlig/2

2005/0145 (CNS)

CORRIGENDUM:
Annule et remplace la version
du 02.08.2005.
Concerne toutes les versions linguistiques
sauf FR, EN, DE.

Förslag till

RÅDETS FÖRORDNING

om ändring av förordning (EG) nr 974/98 om införande av euron

(framlagt av kommissionen)

MOTIVERING

1. BAKGRUND TILL FÖRSLAGET

1.1. Allmän bakgrund

Det finns för närvarande tre rådsförordningar som reglerar införandet av euron och dess användning i de nuvarande deltagande medlemsstaterna. Den första är rådets förordning (EG) nr 974/98 om införande av euron[1], som styr det ursprungliga införandet av euron i den första vågen av medlemsstater i euroområdet samt Grekland. Förordningen bygger på det tillvägagångssätt som godkändes på Europeiska rådets möte i Madrid 1996. Eftersom de länder som i framtiden kommer att ingå i euroområdet kommer att befinna sig i en helt annan situation än den som rådde när Madridscenariot kom till, kan dessa regler inte längre tillämpas i sin nuvarande form. Detta initiativ har därför kommit till för att föreslå förändringar av den förordningen.

Införandet och användningen av euron regleras även av förordning (EG) nr 2866/98 om omräkningskurserna mellan euron och valutorna för de medlemsstater som inför euron[2] och rådets förordning (EG) nr 1103/97 om vissa bestämmelser som har samband med införandet av euron[3]. Den förstnämnda kommer att behöva anpassas för att omfatta omräkningskurserna för valutorna för medlemsstater som ansluter sig till euroområdet, men den andra kan förbli oförändrad.

Några icke-deltagande medlemsstater har redan inlett sina egna förberedelser för införandet av euron, huvudsakligen genom att förbereda ändringar i sina nationella lagar. Eftersom behörigheten att stifta lagar på det monetära området för de deltagande medlemsstaterna helt och hållet har lagts över på gemenskapen, behöver dessa medlemsstater en solid och tillförlitlig gemenskapsrättslig ram för sina nationella förberedelser.

1.2. Syfte

I fördraget, särskilt artiklarna 122 och 123, föreskrivs visserligen att euroområdet får utvidgas till de nuvarande icke-deltagande medlemsstaterna, men i sekundärlagstiftningen finns för närvarande inga regler för hur införandet av euron i dessa medlemsstater ska gå till och hur fördragets bestämmelser ska genomföras. Det behövs därför sekundärlagstiftning för att denna utvidgning skall kunna ske.

I detta avseende har de regler som gäller för de nuvarande deltagande medlemsstaterna tillämpats framgångsrikt på införandet av euron i de första tolv medlemsstaterna i euroområdet, särskilt rådets förordning (EG) nr 974/98 om införande av euron, rådets förordning (EG) nr 2866/98 om omräkningskurserna

---

1 EGT L 139, 11.5.1998, s. 1, ändrad genom rådets förordning (EG) nr 2596/2000 för att beakta Greklands införande av euron.

2 EGT L 359, 31.12.1998, s. 1, ändrad genom rådets förordning (EG) nr 1478/2000 för att beakta Greklands införande av euron.

3 EGT L 162, 19.6.1997, s. 1, ändrad genom rådets förordning (EG) nr 2595/2000 för att beakta Greklands införande av euron.

mellan euron och valutorna för de medlemsstater som inför euron samt rådets förordning (EG) nr 1103/97 om vissa bestämmelser som har samband med införandet av euron. Detta regelverk har visat sig fungera som en kraftfull och sund rättslig ram och bör därför bibehållas och i möjligaste mån tillämpas på framtida deltagare i euroområdet.

Eftersom vissa icke-deltagande medlemsstater har möjlighet att gå med i euroområdet redan från 2007, bör den anpassade rättsliga ramen för utvidgningen av euroområdet finnas på plats i god tid, framför allt för att erbjuda säkerhet för alla som ansluter sig till euroområdet i framtiden och för att fastställa regler som lätt kan tillämpas av alla framtida deltagande medlemsstater. Inga förändringar behöver göras av rådets förordning (EG) nr 1103/97 om vissa bestämmelser som har samband med införandet av euron, men särskilt rådets förordning (EG) nr 974/98 behöver anpassas. Att denna förordning behöver ändras beror bland annat på att det i förordningen hänvisas till vissa bestämda datum. Eftersom syftet är att rådets förordning (EG) nr 974/98 skall kunna tillämpas på alla såväl nuvarande som framtida medlemsstater i euroområdet är det nödvändigt att anpassa den på ett sådant sätt att alla bestämda datum ersätts med datum som i förordningen definieras för varje enskild medlemsstat. Eftersom sedlar och mynt i euro redan är i omlopp kommer det övergångsscenario som tillämpades på de första tolv deltagande medlemsstaterna inte att passa in på alla framtida deltagande länder och ett visst mått av flexibilitet behöver införas.

För det första kan medlemsstaterna välja en övergångsperiod i den ”traditionella” mening som tillämpades på de medlemsstater som upprättade euroområdet 1999 (Belgien, Tyskland, Spanien, Frankrike, Irland, Italien, Luxemburg, Nederländerna, Österrike, Portugal och Finland) eller som gick med från 2001 (Grekland). Detta skulle innebära att euron först skulle införas som officiell valuta för respektive medlemsstat, men att sedlar och mynt inte skulle införas förrän vid utgången av den medlemsstatens övergångsperiod. Hur lång övergångsperioden är får variera mellan enskilda medlemstater.

För det andra kan medlemsstaterna välja ett ”big bang”-scenario. Det innebär att övergångsperioden bara skulle vara en ”logisk sekund”. Införandet av euron som officiell valuta i den berörda medlemsstaten skulle således sammanfalla med införandet av sedlar och mynt i euro.

Som ett tredje alternativ kan medlemsstaterna välja ett ”big bang-scenario” i kombination med en ”utfasningsperiod”, varvid ”big bang-scenariet” i princip skulle tillämpas men att det efter övergången till euro skulle finnas ett visst utrymme för att använda den nationella valutan för vissa rättsliga instrument (fakturor, företagsredovisning osv.) under en begränsad tidsperiod.

Eftersom de medlemsstater som ansluter sig till euroområdet endast kan identifieras efter att deras undantag har upphört att gälla, behöver rådets förordning (EG) nr 974/98 anpassas genom en särskild lagstiftningsåtgärd före den tidpunkten.

1.3. Framtidsbedömning

Rådets förordning (EG) nr 974/98 som bygger på artikel 123.4 i EG-fördraget utgjorde och utgör fortfarande grunden för införandet av euron i de elva deltagande

medlemsstater som utgjorde ”första vågen”. Förordningen har ändrats en gång, nämligen genom rådets förordning (EG) nr 2596/2000 av den 27 november 2000 som på grundval av artikel 123.5 i EG-fördraget gjorde det möjligt för Grekland att ansluta sig till euroområdet. Ändringen bestod i grund och botten bara i att Grekland tillfogades till listan över deltagande medlemsstater i förordning (EG) nr 974/98.

Tillvägagångssättet som användes för Grekland bör tillämpas på alla ytterligare utvidgningar av euroområdet. För varje enskild anslutning kommer det att finnas en separat ändringsförordning till förordning (EG) nr 974/98. Denna ändringsförordning kommer att grundas på artikel 123.5 i EG-fördraget och den kommer att bestå i att förteckningen över deltagande medlemsstater utökas med varje medlemsstat som går med i euroområdet och uppgift om vilken typ av övergångsscenario som har valts av den berörda medlemsstaten.

För att förbereda förordning (EG) nr 974/98 för dessa gradvisa ändringar, behöver förordningen anpassas något på det tekniska planet. Denna tekniska ändring av förordning 974/98 kommer att grundas på EG-fördragets artikel 123.4, tredje meningen. Denna anpassning bör genomföras så snart som möjligt för att i god tid ge framtida deltagare i euroområdet rättslig klarhet och säkerhet.

Efter varje ändring kommer kommissionen i regel att utarbeta en inofficiell konsoliderad version av förordning (EG) nr 974/98 i dess senaste lydelse.

2. RÄTTSLIGA ASPEKTER

2.1. Rättslig grund

Rättslig grund för detta förslag är artikel 123.4, tredje meningen i EG-fördraget, där det anges att bestämmelser på det monetära området får antas. Rådet skall agera genom kvalificerad majoritet av medlemsstaterna utan undantag, på förslag av kommissionen och efter att ha hört ECB.

Det bör noteras att det i artikel 123.5 föreskrivs att om beslut fattas om att upphäva ett undantag för en medlemsstat skall rådet bland annat vidta de övriga åtgärder som behövs för att införa euron som enda valuta i den berörda medlemsstaten. Rådet skall agera genom enhälligt beslut av medlemsstaterna utan undantag och den berörda medlemsstaten, på förslag av kommissionen och efter att ha hört ECB. Denna bestämmelse kommer att tillämpas som rättslig grund för att utvidga euroområdet till att omfatta ytterligare medlemsstater som ska tillfogas till förteckningen i rådets förordning (EG) nr 974/98.

2.2. Subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna

Förslaget omfattas av gemenskapens exklusiva behörighet. Subsidiaritetsprincipen är därför inte tillämplig.

Detta initiativ går inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå sitt mål och är därför förenligt med proportionalitetsprincipen.

2.3. Val av rättsligt instrument

Förordningen är det enda lämpliga rättsliga instrumentet för att ändra rådets förordning (EG) nr 974/98 om införande av euron.

3. BUDGETKONSEKVENSER

Förslaget får inga budgetkonsekvenser.

4. KOMMENTARER TILL ENSKILDA ARTIKLAR

4.1. Artikel 1.1

Dessa bestämmelser avlägsnar effekten av att rådets förordning (EG) nr 974/98 hänvisar till specifika datum. Dessa datum ersätts i stället av definitioner och de bestämda datum som således fastställs kan skilja sig åt för olika medlemsstater.

4.2. Artikel 1.2

I denna artikel anges att de datum som specificeras och förtecknas i artikel 1 redovisas i en ny tabell i bilagan till rådets förordning (EG) nr 974/98.

4.3. Artikel 1.3

Denna bestämmelse förenklar artikel 2 genom att de datum som definieras i förordningen används i stället för bestämda datum för varje enskild medlemsstat.

4.4. Artikel 1.4

Denna bestämmelse, som ändrar artikel 9, ersätter bestämda datum med datum som definieras i förordningen.

4.5. Artikel 1.5

Denna bestämmelse avser en ”utfasningsperiod”. Den gör det möjligt att under en utfasningsperiod på ett år fortsätta använda rättsliga instrument (som fakturor eller företagsredovisning) med hänvisning till nationella valutaenheter. Bestämmelsen överlåter till medlemsstaterna att eventuellt ytterligare införa begränsningar av utfasningsperiodens omfattning och varaktighet.

4.6. Artikel 1.6

Genom denna bestämmelse ersätts det bestämda datum som anges i artiklarna 10 och 11 med ett datum som definieras på annat håll i förordningen. Dessutom ändras artikel 11, andra meningen i rådets förordning (EG) nr 974/98 så att euromynt utfärdade av tredjeländer på grundval av monetära avtal med gemenskapen (för närvarande Monaco, San Marino och Vatikanstaten) erkänns som lagliga betalningsmedel.

4.7. Artikel 1.7

I denna bestämmelse ersätts ett bestämt datum på samma sätt.

4.8. Artikel 1.8

I denna bestämmelse ersätts ett bestämt datum på samma sätt. Genom denna bestämmelse åläggs även banker, under den period då både euro och nationella valutor är i omlopp samtidigt, att avgiftsfritt växla sedlar och mynt i nationell valuta till sedlar och mynt i euro. Högsta gränser för denna skyldighet får införas genom nationell lagstiftning.

4.9. Artikel 1.9

Genom denna bestämmelse införs den bilaga som avses i punkt 4.2 ovan, med definitionerna enligt artikel 1 i rådets förordning (EG) nr 974/98 och deras betydelse för varje enskild medlemsstat.

Genom ytterligare lagstiftningsåtgärder kommer enskilda medlemsstater att läggas till förteckningen som nu är bifogad till rådets förordning (EG) nr 978/98. För att förbereda för sådana ändringar, innan rådet i enlighet med artikel 122.2 i fördraget fattar beslut om att upphäva ett undantag för en viss medlemsstat, skall den berörda medlemsstaten skriftligt meddela rådet och kommissionen om den anser en övergångsperiod vara nödvändig och de medlemsstater som väljer ett ”big bang-scenario” skall även meddela om de vill tillämpa en utfasningsperiod.

För en medlemsstat A som tillämpar en övergångsperiod enligt ”Madridscenariot”, en medlemsstat B som tillämpar ”big bang-metoden” och en medlemsstat C som tillämpar ”big bang-metoden” med en ”utfasningsperiod” kommer tabellraderna i respektive fall att se ut på följande sätt. Dessa kommer att infogas i tabellen enligt den fastställda ordningsföljden mellan medlemsstaterna:

Medlemsstat A	1 januari 20XX	1 januari 20XX + 1	–	–
Medlemsstat B	1 januari 20YY	1 januari 20YY	Nej	–
Medlemsstat C	1 januari 20ZZ	1 januari 20ZZ	Ja	31 december 20ZZ

2005/0145 (CNS)

Förslag till

RÅDETS FÖRORDNING

om ändring av förordning (EG) nr 974/98 om införande av euron

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 123.4 i detta,

med beaktande av kommissionens förslag[4],

med beaktande av Europaparlamentets yttrande[5],

med beaktande av Europeiska centralbankens yttrande[6], och

av följande skäl:

(1) I rådets förordning (EG) nr 974/98 av den 3 maj 1998 om införande av euron[7] föreskrivs att euron skall ersätta valutorna för de medlemsstater som uppfyller de nödvändiga villkoren för att införa den gemensamma valutan, i samband med att gemenskapen går in i den tredje etappen av den ekonomiska och monetära unionen. I samma förordning finns också regler för hur dessa medlemsstaters nationella valutaenheter skall hanteras under den övergångsperiod som upphör den 31 december 2001, samt regler om sedlar och mynt.

(2) Genom rådets förordning (EG) nr 2596/2000 ändras rådets förordning (EG) nr 974/98 så att den nationella valutan kan ersättas av euron även i Grekland.

(3) I förordning (EG) nr 974/98 anges en tidsplan för övergången till euro i de medlemsstater som för närvarande deltar. För att ge klarhet och säkerhet beträffande de regler som styr införandet av euron i andra medlemsstater, behövs det allmänna bestämmelser som definierar hur de olika stegen i övergången till euron skall fastställas i framtiden.

(4) För att förbereda en smidig övergång till euron föreskrivs i rådets förordning (EG) nr 974/98 en obligatorisk övergångsperiod mellan det att euron ersätter de deltagande medlemsstaternas nationella valutor och introduktionen av sedlar och mynt i euro.

---

4 EUT C […], […], s. […].
5 EUT C […], […], s. […].
6 EUT C […], […], s. […].
7 EGT L 139, 11.5.1998, s. 1. Förordningen ändrad genom rådets förordning (EG) nr 2596/2000 (EGT L 300, 29.11.2000, s. 2).

(5) Om en medlemsstat inte anser sig behöva någon övergångsperiod kommer sedlar och mynt i euro att bli lagligt betalningsmedel i den medlemsstaten samma dag som euron införs. Det bör dock vara möjligt för den medlemsstaten att tillämpa en utfasningsperiod på ett år, under vilken det skall vara tillåtet att hänvisa till den nationella valutan i nya rättsliga instrument. Därmed får de ekonomiska aktörerna i dessa medlemsstater mer tid på sig att förbereda införandet av euron, vilket underlättar övergången.

(6) Under den period då både euro och nationella valutor är i omlopp samtidigt bör banker åläggas att avgiftsfritt växla sedlar och mynt i nationell valuta mot sedlar och mynt i euro, inom vissa gränser.

(7) Förordning (EG) nr 974/98 bör därför ändras i enlighet med detta.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Förordning (EG) nr 974/98 skall ändras på följande sätt:

(1) Artikel 1 skall ersättas med följande:

”Artikel 1

I denna förordning används följande beteckningar med de betydelser som här anges:

(a) *deltagande medlemsstater*: de medlemsstater som anges i förteckningen i bilagans tabell.

(b) *rättsliga instrument*: bestämmelser i lag och andra föreskrifter, administrativa beslut, rättsliga avgöranden, avtal, ensidiga rättsakter, andra betalningsinstrument än sedlar och mynt samt andra instrument med rättslig verkan,

(c) *omräkningskurser:* den omräkningskurs som rådet, enligt artikel 123.4 första meningen i fördraget eller i enlighet med punkt 5 i samma artikel, oåterkalleligen fastställt för varje deltagande medlemsstats valuta,

(d) *dagen för införandet av euron*: Den dag då en deltagande medlemsstat inför euron.

(e) *dagen för övergången till eurokontanter*: den dag då sedlar och mynt i euro blir lagligt betalningsmedel i en viss deltagande medlemsstat,

(f) *enheten euro*: den valutaenhet som hänvisas till i artikel 2, andra meningen,

(g) *nationella valutaenheter*: valutaenheten för en deltagande medlemsstat enligt vad som fastställs dagen före införandet av euron i den medlemsstaten,

(h) *övergångsperiod:* den period som börjar klockan 00.00 dagen för införandet av euron och slutar klockan 00.00 dagen för övergången till eurokontanter,

(i) *utfasningsperiod:* en period som börjar dagen för införandet av euron, under vilken det är tillåtet att hänvisa till den nationella valutan i nya rättsliga instrument,

(j) *att ändra valutaenhet*: att ändra den enhet som den utestående skulden uttrycks i från en nationell valutaenhet till enheten euro, utan att detta leder till att något annat villkor för skulden ändras, eftersom detta omfattas av relevant nationell lagstiftning.

(2) Följande artikel 1a skall skjutas in:

”Artikel 1 a

Dagen för införandet av euron, dagen för övergången till eurokontanter och i förekommande fall utfasningsperioden för varje deltagande medlemsstat skall vara enligt vad som anges i bilagan.”

(3) Artikel 2 skall ersättas med följande:

”Artikel 2

Från och med respektive dagar för införandet av euron skall de deltagande medlemsstaternas valuta vara euron. Valutaenheten skall vara en euro. En euro skall delas upp i etthundra cent.”

(4) Artikel 9 skall ersättas med följande:

”Artikel 9

Sedlar och mynt som anges i en nationell valutaenhet skall behålla sin ställning som lagligt betalningsmedel inom sina territoriella gränser enligt vad som gäller dagen före dagen för införandet av euron i den berörda deltagande medlemsstaten.”

(5) Följande artikel 9a skall skjutas in:

”Artikel 9a

Om dagen för införandet av euron och dagen för övergången till eurokontanter sammanfaller i en viss deltagande medlemsstat, får den medlemsstaten tillämpa en utfasningsperiod. I så fall skall hänvisningar till den nationella valutaenheten som görs i rättsliga instrument under en period på ett år räknat från dagen för införandet av euron, betraktas som hänvisningar till enheten euro enligt respektive omräkningskurs. De handlingar som utförs enligt dessa rättsliga instrument skall endast utföras i enheten euro. De avrundningsregler som fastställs i förordning (EG) nr 1103/97 skall gälla.

Den berörda medlemsstaten får begränsa tillämpningsområdet för punkt 1 till vissa typer av rättsliga instrument, eller till rättsliga instrument som antas på vissa områden.

Den berörda medlemsstaten får tillämpa en kortare period än den som anges i punkt 1.”

(6) Artiklarna 10 och 11 ersätts med följande:

”Artikel 10

Från och med den 1 januari 2002 skall ECB sätta eurosedlar i omlopp. Centralbankerna i de deltagande medlemsstaterna skall sätta eurosedlar i omlopp från och med respektive dag för övergången till eurokontanter.

Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 15 skall dessa eurosedlar vara de enda sedlar som är lagligt betalningsmedel i de deltagande medlemsstaterna.

Artikel 11

De deltagande medlemsstaterna skall från och med respektive dag för övergången till eurokontanter ge ut mynt i euro eller i cent och dessa skall överensstämma med de föreskrifter om valörer och tekniska specifikationer som rådet fastställer enligt andra meningen i artikel 106.2 i fördraget. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 15 och bestämmelserna i eventuella avtal enligt artikel 111 i fördraget angående monetära frågor, skall dessa mynt vara de enda mynt som är lagliga betalningsmedel i deltagande medlemsstater. Förutom den utgivande myndigheten och de personer som är särskilt utsedda genom den nationella lagstiftningen i den utgivande medlemsstaten, skall ingen part vara skyldig att ta emot fler än 50 mynt vid någon enskild betalning.”

(7) Artiklarna 13 och 14 ersätts med följande:

”Artikel 13

Artiklarna 10, 11, 14, 15 och 16 skall tillämpas från och med respektive dag för övergången till eurokontanter i varje deltagande medlemsstat.

Artikel 14

När i rättsliga instrument som existerar före dagen för övergången till eurokontanter hänvisning sker till de nationella valutaenheterna skall dessa hänvisningar betraktas som hänvisningar till enheten euro enligt respektive omräkningskurs. De avrundningsregler som fastställs i förordning (EG) nr 1103/97 skall gälla.”

(8) Artikel 15 ändras på följande sätt:

(a) I artiklarna 15.1 och 15.2 skall orden ”efter övergångsperiodens utgång” ersättas med orden ”från och med respektive dag för övergången till eurokontanter”.

(b) Följande punkt 3 skall läggas till:

”Under den period som fastställs i artikel 1 skall banker i de deltagande medlemsstater som inför euron efter den 1 januari 2002 avgiftsfritt växla sina kunders sedlar och mynt i nationell valuta till sedlar och mynt i euro utan

begränsning, upp till ett högsta belopp som får fastställas genom nationell lag. Bankerna får begära att en förhandsanmälan görs om det belopp som skall växlas överstiger det tak som banken har fastställt och som skall motsvara ett brukligt hushållsbelopp.

De banker som avses i första stycket skall avgiftsfritt växla nationella sedlar och mynt för personer som inte är kunder i banken, upp till ett högsta belopp som fastställs av banken eller genom nationell lag.”

(9) Texten i bilagan till denna förordning tillfogas som bilaga.

Artikel 2

Denna förordning träder i kraft den tjugonde dagen efter det att den har offentliggjorts i Europeiska unionens officiella tidning.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater, i enlighet med fördraget, om inte annat följer av protokollen 11 och 12 samt artikel 122.1.

Utfärdad i Bryssel [...]

På rådets vägnar
Ordförande

BILAGA

Medlemsstat	Datum för införande av euron	Datum för övergången till sedlar och mynt i euro	Medlemsstater med utfasningsperiod	Utfasningsperiod en löper ut
Belgien	1 januari 1999	1 januari 2002	–	–
Tyskland	1 januari 1999	1 januari 2002	–	–
Grekland	1 januari 2001	1 januari 2002	–	–
Spanien	1 januari 1999	1 januari 2002	–	–
Frankrike	1 januari 1999	1 januari 2002	–	–
Irland	1 januari 1999	1 januari 2002	–	–
Italien	1 januari 1999	1 januari 2002	–	–
Luxemburg	1 januari 1999	1 januari 2002	–	–
Nederländerna	1 januari 1999	1 januari 2002	–	–
Österrike	1 januari 1999	1 januari 2002	–	–
Portugal	1 januari 1999	1 januari 2002	–	–
Finland	1 januari 1999	1 januari 2002	–	–